Η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς Κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, 2011-2020

Ιούλιος 2021

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

© ΙΝΣΕΤΕ – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

INSETE
INTELLIGENCE

Περιεχόμενα

Εισαγωγή 3

Η Πανδημία του κορονοϊού και η επίδραση της στον τουρισμό 4

Σύνοψη 5

Απασχολούμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς Κλάδους 7

% Απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση επί του συνόλου 8

Εξέλιξη της Πλήρους - Μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς Κλάδους 9

Εξέλιξη της Πλήρους - Μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση ανά τρίμηνο 11

Εξέλιξη της Πλήρους - Μερικής απασχόλησης στους Λοιπούς Κλάδους ανά τρίμηνο 12

% Εξέλιξη της Πλήρους - Μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση επί του συνόλου ανά τρίμηνο 13

Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπού Κλάδους 14

Φύλο απασχολούμενων στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς Κλάδους 16

Ανασφάλιστοι στα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς Κλάδους 18

Περιφερειακή κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα και την Εστίαση 20

Περιφερειακή κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα 21

Περιφερειακή κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση 22

Παράρτημα – Πρωτογενή Στοιχεία 23

Εισαγωγή

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή της εξέλιξης της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση και στους Λοιπούς κλάδους της οικονομίας, ανά τύπο απασχόλησης (πλήρους –μερική), ηλικία και φύλο. Η μελέτη βασίζεται στα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι από το 2011 έως το 2020. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ.
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.
- Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε τη δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα στοιχεία της παρούσας έρευνας.

1. Ο αναγνώστης που ενδιαφέρεται για προηγούμενα χρόνια, μπορεί να ανατρέξει στις μελέτες «Μακροχρόνιες τάσεις (1983 – 2016) απασχόλησης στον Τουρισμό και στους Λοιπούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας» και «Η απασχόληση στον Τουρισμό και στους Λοιπούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, 2009 – 2018» που αναλύουν τα στοιχεία της ΕΕΔ για τα Καταλύματα και την Εστίαση και τους Λοιπούς κλάδους από το 1983 έως το 2018.

Η Πανδημία του κορονοϊού και η επίδραση της στον τουρισμό

Αναμφίβολα, σε παγκόσμιο επίπεδο ο κλάδος των τουριστικών υπηρεσιών ήταν αυτός ο οποίος δέχτηκε το ισχυρότερο πλήγμα από την έναρξη της πανδημίας. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO), ο παγκόσμιος τουρισμός την περιόδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση διεθνών αφίξεων κατά -74% το οποίο μεταφράζεται σε απώλειες περίπου 1,08 δισ. διεθνών αφίξεων, λόγω της άνευ προηγουμένου μείωσης της ζήτησης και των εκτεταμένων ταξιδιωτικών περιορισμών. Η κατάρρευση του παγκόσμιου τουρισμού, μεταφράζεται σε απώλειες $ 1,3 τρισ. σε έσοδα από εξαγωγές, 11 φορές περισσότερα από τις απώλειες που καταγράφηκαν κατά την διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2009, ενώ παράλληλα η πανδημία έθεσε σε κίνδυνο 100 με 120 εκατ. άμεσες θέσεις εργασίας στον τουριστικό κλάδο, τις περισσότερες εκ των οποίων σε μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις.

Σε αυτό το δυσμενές τουριστικό περιβάλλον, ο ελληνικός τουρισμός δεν θα μπορούσε να μείνει αλώβητος, διακόπτοντας την ανοδική πορεία που κατέγραψαν στο σύνολο τους τα τουριστικά μεγέθη της χώρας έως και τον Φεβρουάριο του 2020. Συγκεκριμένα, ο ελληνικός τουρισμός την περίοδο 2019-2020, κατέγραψε μείωση αφίξεων κατά -76,5% (από 31.348 χιλ. το 2019 σε 7.375 χιλ. το 2020) και μείωση εισπράξεων κατά -75,8% (από € 17.680 εκατ. το 2019 σε € 4.275 εκατ. το 2020). Παρ’ όλη την σημαντική μείωση που σημείωσαν τα τουριστικά μεγέθη της Ελλάδας, η απασχόληση στις Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης υποχώρησε σημαντικά λιγότερο (-10,0%, από 381,9 χιλ. το 2019 σε 343,6 χιλ. το 2020) ως επακόλουθο πρωτοβουλιών και μέτρων που ελήφθησαν από το κράτος για την στήριξη της απασχόλησης και των επιχειρήσεων. Με την συνδρομή των μέτρων αυτών, διατηρήθηκε σταθερή η απασχόληση στους Λοιπούς Κλάδους. Ως αποτέλεσμα δεν υπάρχει και σημαντική διαφοροποίηση στα ευρήματα αναφορικά με ηλικιακή κατανομή, πλήρη / μερική απασχόληση κλπ σε σχέση με προηγούμενα χρόνια. Αναλυτικότερα:

Σύνοψη - 1

- Τόσο τα καταλύματα και η εστίαση (πιο έντονη) όσο και οι λοιποί κλάδοι (πιο ήπια) κατέγραψαν στο Q3 του 2020 μείωση της απασχόλησης (-7,7% και -0,3% αντίστοιχα σε σύγκριση με το 2019). Η μείωση αυτή ανέκοψε την συνεχή και αδιάκοπη θετική πορεία της απασχόλησης από το 2014-2019 (καταλύματα και εστίαση: +127,5% και λοιποί: +109,0%), με τα καταλύματα και την εστίαση (396,0 χιλ.) να επιστρέφουν σχεδόν στα επίπεδα του Q3 του 2017 (398,7 χιλ.) ενώ οι λοιποί κλάδοι (3,5 εκατ.) να σημειώνουν τον υψηλότερο αριθμό από το 2012.
- Η απασχόληση στα καταλύματα και την εστίαση σημειώνει αύξηση την περίοδο 2011-2020, με μέσο ετήσιο ρυθμό +1,7%. Η τάση αυτή φαίνεται να ανακόπτεται από το 2015 και μετά (+0,2%) κυρίως λόγω της πανδημίας και των επιπτώσεων της στην απασχόληση (-10,0% το 2020 σε σύγκριση με το 2019), με αποτέλεσμα το σύνολο της απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση (343,6 χιλ.) να επιστρέψει σχεδόν στα επίπεδα του 2016 (341,2 χιλ.).
- Ως αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων, η συμμετοχή των καταλυμάτων και της εστίασης στην απασχόληση ανέβηκε από 7,9% στο Q3 το 2011 σε 10,8% στο Q3 του 2019 για να πέσει στο Q3 του 2020 στο 10,1%, σχεδόν στα επίπεδα του 2016 (10,2%). Συνολικά, η απασχόληση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης αντιπροσωπεύει το 9,2% της πλήρους και το 19,7% της μερικής απασχόλησης στο Q3 του 2020.
- Η παρατηρούμενη αύξηση της μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση μετά την ανάκαμψή της το 2013, ως αποτέλεσμα των διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας, δεν είναι εις βάρος της πλήρους απασχόλησης αλλά προστίθεται στην αύξηση αυτής δίνοντας μια διέξοδο μερικής -έστω- απασχόλησης σε δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους ενώ, ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις ακολουθούν μια συντηρητική πολιτική αύξησης εργατικού δυναμικού εν μέσω κρίσης.
- Η μερική απασχόληση στην Ελλάδα, τόσο στα Καταλύματα και την Εστίαση (18,6%) όσο και στους λοιπούς κλάδους (7,7%) είναι συγκριτικά χαμηλότερη από αυτή που καταγράφεται στην ΕΕ-27 (29,5% και 18,6% αντίστοιχα).

396,0 χιλ. απασχολούμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση στο Q3 του 2020, επιστρέφοντας σχεδόν στα επίπεδα του 2017

+1,7% ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση τα τελευταία 10 χρόνια /+0,2% μετά το 2015

10,1% η συμμετοχή των καταλυμάτων και της εστίασης στην απασχόληση στο Q3 του 2020

Η παρατηρούμενη αύξηση της μερικής απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση δεν είναι εις βάρος της πλήρους απασχόλησης αλλά προστίθεται σε αυτή

Η μερική απασχόληση στην Ελλάδα είναι σημαντικά χαμηλότερη από αυτή που καταγράφεται στην ΕΕ-27

Σύνοψη - 2

- Οι κυριότερες ηλικιακές ομάδες απασχολούμενων στα καταλύματα και την εστίαση είναι 30-44 ετών (Q3 2020: 35,3%) και 45-64 (Q3 2020: 34,6%), αντιπροσωπεύοντας το 69,9% των απασχολούμενων.
- Από το 2011 έως το 2020 το ποσοστό των απασχολούμενων στις ηλικίες 15-24 (Q3 από 10,3% σε 12,8%), 25-29 (Q3 από 14,5% σε 15,5%) και 45-64 ετών (Q3 από 30,5% σε 34,6%) αυξάνεται, επιβεβαιώνοντας ότι τα καταλύματα και η εστίαση προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Η πλειονότητα των απασχολούμενων τόσο στα καταλύματα και την εστίαση όσο και στους λοιπούς κλάδους είναι άνδρες. Παρόλα αυτά το ποσοστό των γυναικών στα καταλύματα και την εστίαση (Q3 2020: 47,0%) είναι συγκριτικά υψηλότερο των λοιπών κλάδων (Q3 2020: 41,7%) .
- Η πορεία αποκλιμάκωσης της ανασφάλιστης εργασίας την περίοδο 2011-2019 ανακόπηκε το 2020: το ποσοστό ανασφάλιστης εργασίας αυξήθηκε από 1,5% σε 2,8% στα καταλύματα και από 4,3% σε 5,4% στην εστίαση, από 2,4% σε 2,8% στους Λοιπούς Κλάδους και από 2,5% σε 3,0% συνολικά. Το 2020, οι ανασφάλιστοι στα καταλύματα αντιπροσώπευαν το 1,7% (1,9 χιλ.) του συνόλου, στην εστίαση το 12,6% (14,7 χιλ.) και στους Λοιπούς Κλάδους το 85,8% (100,2 χιλ.).
- Οι Περιφέρειες της Αττικής (32,9%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (13,3%) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια απασχολούμενων στα καταλύματα και την εστίαση για το 2020 και ακολουθούν οι τουριστικές Περιφέρειες της Κρήτης (8,9%) και του Νοτίου Αιγαίου (7,9%).
- Αναφορικά με τους απασχολούμενους για το 2020 στα Καταλύματα, οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (22,2%) και Κρήτης (17,4%) κατέγραψαν τα υψηλότερα ποσοστά ενώ αντίστοιχα στην Εστίαση τα υψηλότερα ποσοστά σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (36,9%) και Κεντρικής Μακεδονίας (14,6%).
- Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (23,1%), Ιονίων Νήσων (20,3%), Κρήτης (13,2%), Βορείου Αιγαίου (12,0%) και Ηπείρου (10,1%) εμφάνισαν τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης στον κλάδο «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης» ως προς το σύνολο της απασχόλησης της εκάστοτε Περιφέρειας.

Ο κλάδος των καταλυμάτων και της εστίασης, προσφέρει ευκαιρίες σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας

Οι απασχολούμενες γυναίκες στα καταλύματα και την εστίαση είναι αναλογικά περισσότερες σε σύγκριση με τους Λοιπούς κλάδους

Ανακοπή της αποκλιμάκωσης της ανασφάλιστης εργασίας

Οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια

Η Κρήτη και το Νότιο Αιγαίο σημείωσαν τα υψηλότερα μερίδια στα καταλύματα και η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία στην εστίαση

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

396,0 χιλ. οι απασχολούμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση στο **Q3 του 2020**

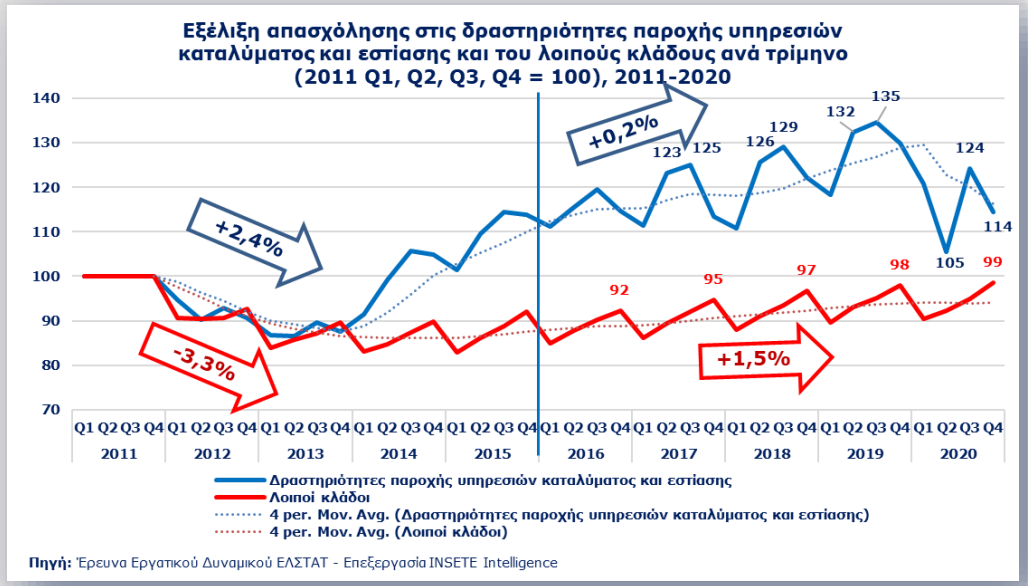

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η απασχόληση στα καταλύματα και την εστίαση μεταξύ 2011 έως 2020 αυξήθηκε κατά +16,2%, σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους όπου η απασχόληση την ίδια περίοδο κατέγραψε μείωση κατά -6,0%. Η αύξηση της απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση παρατηρείται την περίοδο 2014-2019, αφού την περίοδο 2011-2013 και 2020 παρατηρείται γενικευμένη μείωση της απασχόλησης (με εξαίρεση το 2020 για τους λοιπούς κλάδους όπου σημειώνεται οριακή αύξηση, +0,1%), περιλαμβανομένων και των απασχολούμενων στα καταλύματα και την εστίαση.

Ειδικότερα, η απασχόληση στα καταλύματα και την εστίαση σημείωσε μείωση στο Q3 την περίοδο 2011-2013 (2012/2011: -7,2%, 2013/2012: -3,5%), αύξηση την περίοδο 2014-2019 (2014/2013: +17,9%, 2015/2014: +8,4%, 2016/2015: +4,4%, 2017/2016: +4,6%, 2018/2017: +3,1% και 2019/2018: +4,4%) και μείωση το 2020 (2020/2019: -7,7%), με τον συνολικό αριθμό των απασχολούμενων να ευρίσκεται σχεδόν στα επίπεδα του 2017 (396,0 χιλ. έναντι 398,7 χιλ. το 2017).

Αντίθετα στους λοιπούς κλάδους, η ανάκαμψη ξεκίνησε ένα χρόνο αργότερα (2015 έναντι 2014, με εξαίρεση οριακές αυξήσεις στο Q3, Q4 του 2014) και ήταν πολύ ηπιότερη. Συγκεκριμένα, η απασχόληση στους λοιπούς στο Q3 σημείωσε μείωση την περίοδο 2011-2013 (2012/2011: -9,4%, 2013/2012: -3,7%), αύξηση την περίοδο 2014-2019 (2014/2013: +0,1%, 2015/2014: +1,7%, 2016/2015: +1,5%, 2017/2016: +2,1%, 2018/2017: +1,7%, 2019/2018: +1,7%) και οριακή μείωση το 2020 (2020/2019: -0,3%), με τον συνολικό αριθμό των απασχολούμενων στο Q3 του 2020 (3,5 εκατ.) να υπολείπεται του αντίστοιχου τριμήνου του 2011 κατά -5,1%.

Συνολικά για την περίοδο 2011-2020 ο Σύνθετος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση σημείωσε αύξηση +1,7% ενώ, αντίθετα, στους λοιπούς κλάδους μείωση -0,7%. Επιμέρους, την περίοδο 2011-2015 καταγράφεται αύξηση στα καταλύματα και την εστίαση (+2,4%) και μείωση στους λοιπούς (-3,3%), ενώ την περίοδο 2016-2020 αύξηση και στις δύο κατηγορίες (καταλύματα και εστίαση +0,1%, λοιποί κλάδοι +1,5%).

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

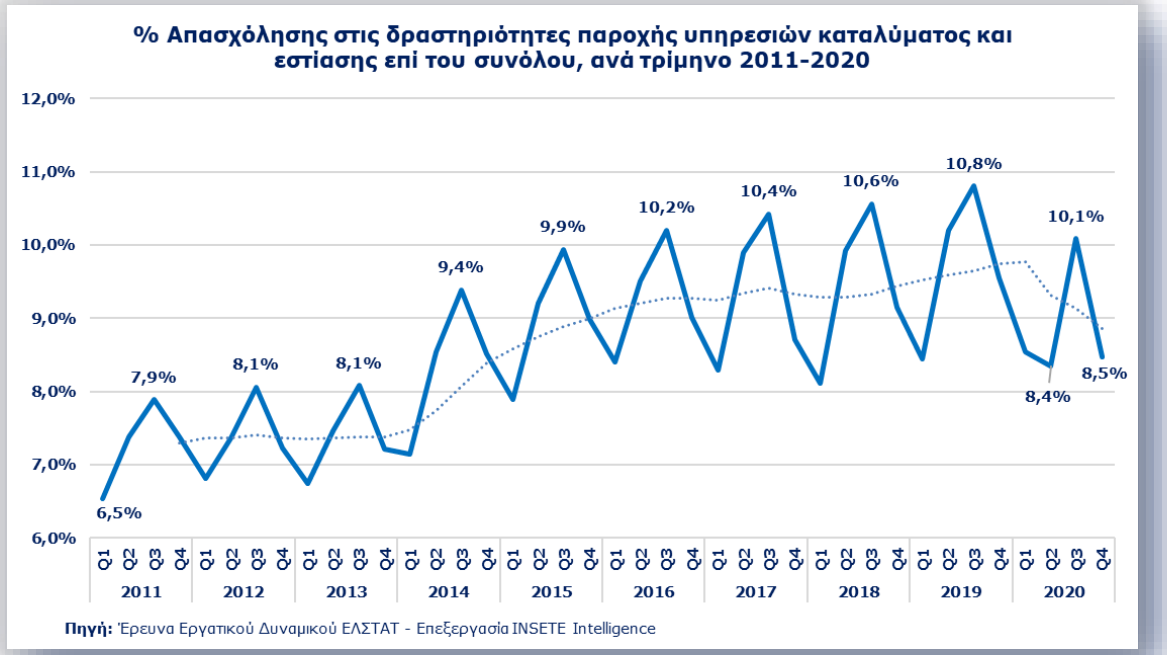

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση στο **Q3** του **2020** αγγίζει το **10,1%** της συνολικής απασχόλησης

Το ποσοστό της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση επί του συνόλου της απασχόλησης σημειώνει συνεχή αύξηση από το 2011 έως το 2019 ενώ το 2020 σημειώνει μείωση, φτάνοντας σχεδόν στα επιπέδα του 2016. Συγκεκριμένα, από το Q1 του 2011 έως το Q4 του 2013, παρόλο που η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση καταγράφει μείωση, το ποσοστό της επί του συνόλου αυξάνεται (οριακά) -πράγμα που οφείλεται στην κατακόρυφη μείωση που παρατηρείται στην απασχόληση στους λοιπούς κλάδους. Από το Q1 του 2014 έως το Q1 του 2020, το ποσοστό της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση επί του συνόλου καταγράφει αύξηση, που οφείλεται αφενός στην έντονη αύξηση της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση και αφετέρου στην ήπια αύξηση της απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους ενώ από το Q2 του 2020 έως το Q4 του 2020 το ποσοστό της απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση μειώνεται αφενός λόγω της μείωσης της απασχόλησης λόγω της πανδημίας και αφετέρου λόγω της οριακής αύξησης της απασχόλησης στους Λοιπούς κλάδους.

Στο Q3 του 2020, η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση ανήλθε στο 10,1% της συνολικής απασχόλησης έναντι 7,9% το 2011 και 10,2% το 2016 ενώ η ετήσια συμβολή τους στο σύνολο της απασχόλησης για το 2020 ανήλθε στο 8,9%.

Επίσης, όπως φαίνεται και από το γράφημα, η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα (79,8% των αφίξεων και 84,7% των εσόδων για το 2019 καταγράφεται στο Q2 και Q3, βλ. μελέτη «Η συμβολή του τουρισμού στην Ελληνική Οικονομία το 2020»).

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΠΛΗΡΟΥΣ – ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

333,0 χιλ. απασχολούμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση με πλήρη απασχόληση στο **Q3** του 2020

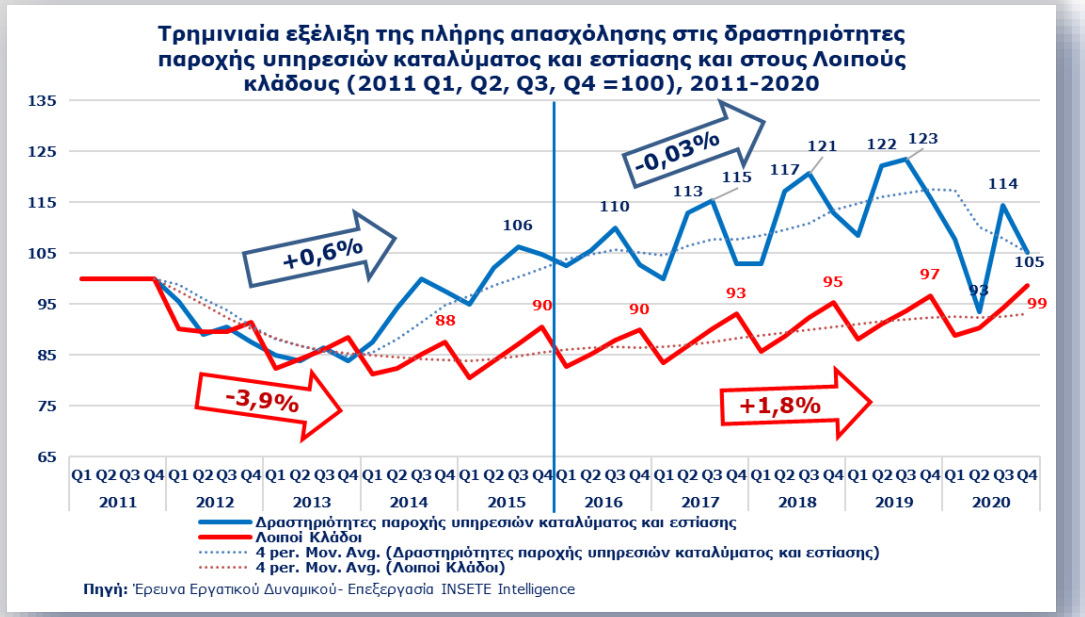

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους πλήρους απασχόλησης, παρατηρούμε ότι υπάρχει μια γενικευμένη μείωση της απασχόλησης από το Q1του 2011 έως το Q4 του 2013 για τα καταλύματα και την εστίαση (από 291,1 χιλ. στο Q3 του 2011 σε 251,8 χιλ. στο Q3 του 2013) ενώ για τους λοιπούς η μείωση συνεχίστηκε μέχρι το Q1 του 2015 φτάνοντας στο κατώτατο σημείο (Q1: από 3,6 εκατ. στο Q3 του 2011 σε 2,9 εκατ. στο Q3 του 2015). Έκτοτε, και μέχρι το 2019 η αύξηση της απασχόλησης στα καταλύματα και την εστίαση ήταν έντονη (Q3: από 291,2 χιλ. το 2014 σε 359,2 χιλ. το 2019, +23,4%) ενώ η αύξηση της απασχόλησης στους λοιπούς άργησε ένα χρόνο αλλά συνεχίστηκε και το 2020 (Q3: από 3,0 εκατ. το 2015 σε 3,3 εκατ. το 2020, +8,1%) σημειώνοντας τον υψηλότερο αριθμό απασχολούμενων από το 2012. Η απασχόληση στα καταλύματα και την εστίαση σημείωσε μείωση το 2020 (Q3: από 359,2 χιλ. το 2019 σε 333,0 χιλ. το 2020, -7,3%) φτάνοντας σχεδόν τα επίπεδα του 2017 (335,8 χιλ.).

Ο Σύνθετος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής (CAGR) της πλήρους απασχόλησης μεταξύ 2011-2020 στα Καταλύματα και την Εστίαση εμφάνισε αύξηση (+0,6%) σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους (-0,8%) που κατέγραψε μείωση. Επιμέρους, την περίοδο 2011-2015 καταγράφεται αύξηση στα καταλύματα και την εστίαση (+0,6%) και μείωση στους λοιπούς κλάδους (-3,9%) ενώ αντίθετα την περίοδο 2016-2020 σημειώνεται οριακή μείωση στα καταλύματα και την εστίαση (-0,03%) και αύξηση στους λοιπούς κλάδους (+1,8%).

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΠΛΗΡΟΥΣ – ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

63,0 χιλ. απασχολούμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση με μερική απασχόληση στο **Q3** του 2020

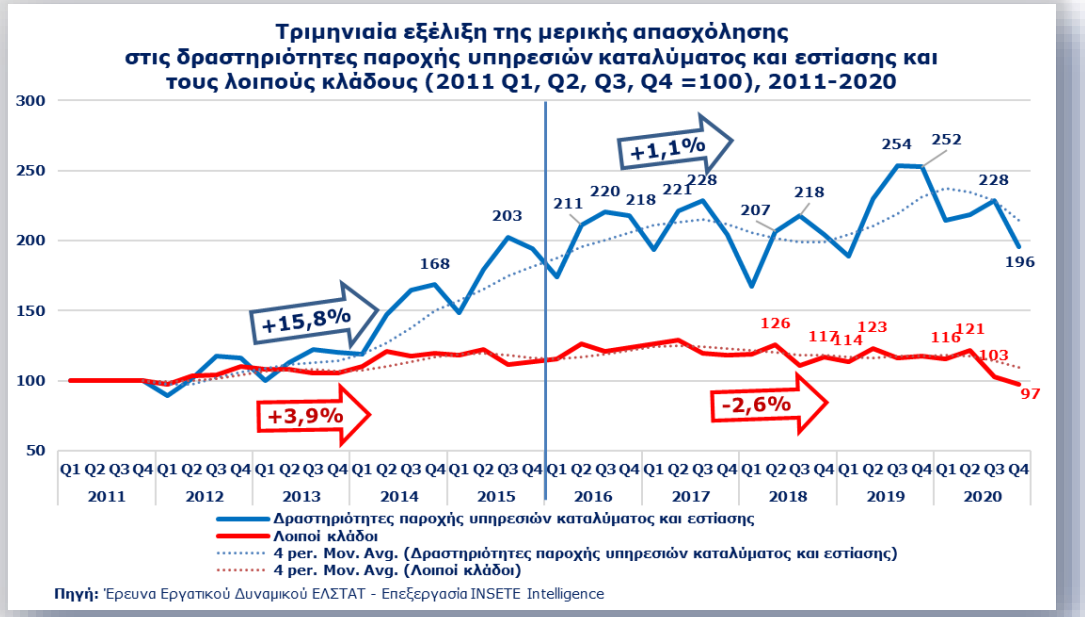

Στους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης παρατηρούμε ότι υπάρχει μια διαχρονική τάση αύξησης, που είναι πιο έντονη στα Καταλύματα και την Εστίαση.

Συγκεκριμένα, μεταξύ Q3 2011 και Q3 2020, οι εργαζόμενοι στα Καταλύματα και την Εστίαση με μερική απασχόληση αυξάνονται από 27,6 χιλ. σε 63,0 χιλ. (+128,2%) ενώ στους λοιπούς κλάδους από 249,7 χιλ. σε 257,3 χιλ. (+3,0%).

Σε αντίθεση με τους πλήρους απασχόλησης, οι απασχολούμενοι μερικής απασχόλησης καταγράφουν αυξητική πορεία ακόμα και κατά την περίοδο 2011-2013 (αν και με διακυμάνσεις ανά τρίμηνο) όπου η απασχόληση στο σύνολο της οικονομίας είχε υποστεί σημαντικό πλήγμα.

Επιμέρους, αξιοσημείωτη είναι η μεγάλη αύξηση των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση μετά το 2014 σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους όπου η αύξηση είναι πιο ήπια και με λιγότερες εξάρσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι στους Λοιπούς Κλάδους η μερική απασχόληση εμφανίζει τάση ανάσχεσης τα 3 τελευταία έτη (2018: -4,2%, 2019: -0,5% και 2020: -6,9%) ενώ στα καταλύματα και την εστίαση η εικόνα είναι μικτή (2018: -6,2%, 2019: +16,0% και 2020: -6,7%).

Ο Σύνθετος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής (CAGR) της μερικής απασχόλησης μεταξύ 2011-2020 και στις δύο κατηγορίες είναι αυξητικός (καταλύματα και εστίαση +8,8%, λοιποί κλάδοι +1,0%). Επιμέρους, την περίοδο 2011-2015 και στις δύο κατηγορίες καταγράφεται αύξηση (καταλύματα και εστίαση +15,8% και λοιποί κλάδοι +3,9%) ενώ την περίοδο 2016-2020 η εικόνα είναι μικτή με τα καταλύματα και την εστίαση να σημειώνουν αύξηση (+1,1%) και τους λοιπούς μείωση (-2,6%).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ

Η μερική απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση για το 2020 αντιστοιχεί στο **18,6%** της συνολικής απασχόλησης του κλάδου, όταν στην ΕΕ-27 είναι **29,5%**

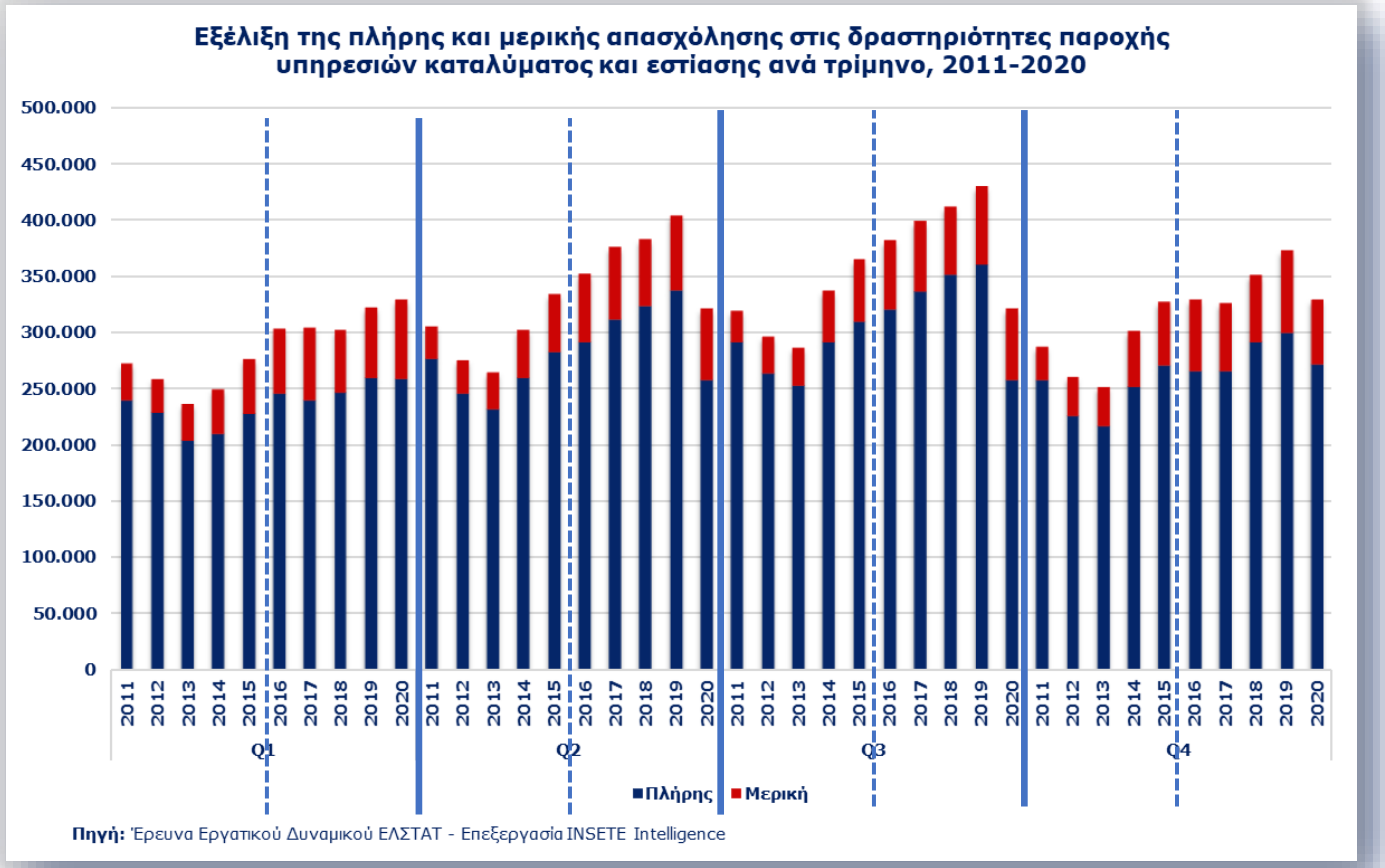

Αυτό όμως που είναι ιδιαίτερα σημαντικό, είναι ότι η αύξηση της μερικής απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση μετά την ανάκαμψή της το 2013 (με εξαίρεση το 2018 και το 2020 που σημειώνεται μείωση), δεν είναι εις βάρος της πλήρους απασχόλησης αλλά προστίθεται στην αύξηση αυτή, δίνοντας μια διέξοδο μερικής -έστω- απασχόλησης σε δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους ενώ, ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις ακολουθούν μια συντηρητική πολιτική εν μέσω κρίσης.

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ και των αντίστοιχων της Eurostat[2] η μερική απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση για το 2020 στην Ελλάδα αντιστοιχεί στο 18,6% της συνολικής απασχόλησης στον κλάδο, έναντι 29,5% στην ΕΕ-27 (έναντι 17,9% και 32,6%* αντίστοιχα για το 2019, βλ. Μελέτη «Η απασχόληση στα καταλύματα και την εστίαση και τους Λοιπούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, 2010-2019»). Ακόμα οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση, στην Ελλάδα για το 2020 απασχολούνται 50,6 ώρες εβδομαδιαίως έναντι 43,4 ωρών στην ΕΕ-27 και οι μερικής απασχόλησης 20,7 στην Ελλάδα έναντι 19,0 στην ΕΕ-27.

2. Βλ. http://ec.europa.eu/eurostat/data/database , στη συνέχεια: Database by themes - Industry, trade and services – Tourism – Annual data on Tourism Industries – Annual data on employment for selected tourism industries - employed persons by full-time / part-time activity and NACE Rev. 2 activity

• Στην μελέτη του 2019, το % της μερικής απασχόλησης συμπεριλαμβάνει και τα στοιχεία του Ην. Βασιλείου μιας και δεν είχε ολοκλήρωθεί η έξοδος του από την ΕΕ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ

Η Ελλάδα το 2020 κατέχει το **3ο χαμηλότερο** ποσοστό μερικής απασχόλησης ανάμεσα στα κράτη – μέλη της Ευρωζώνης

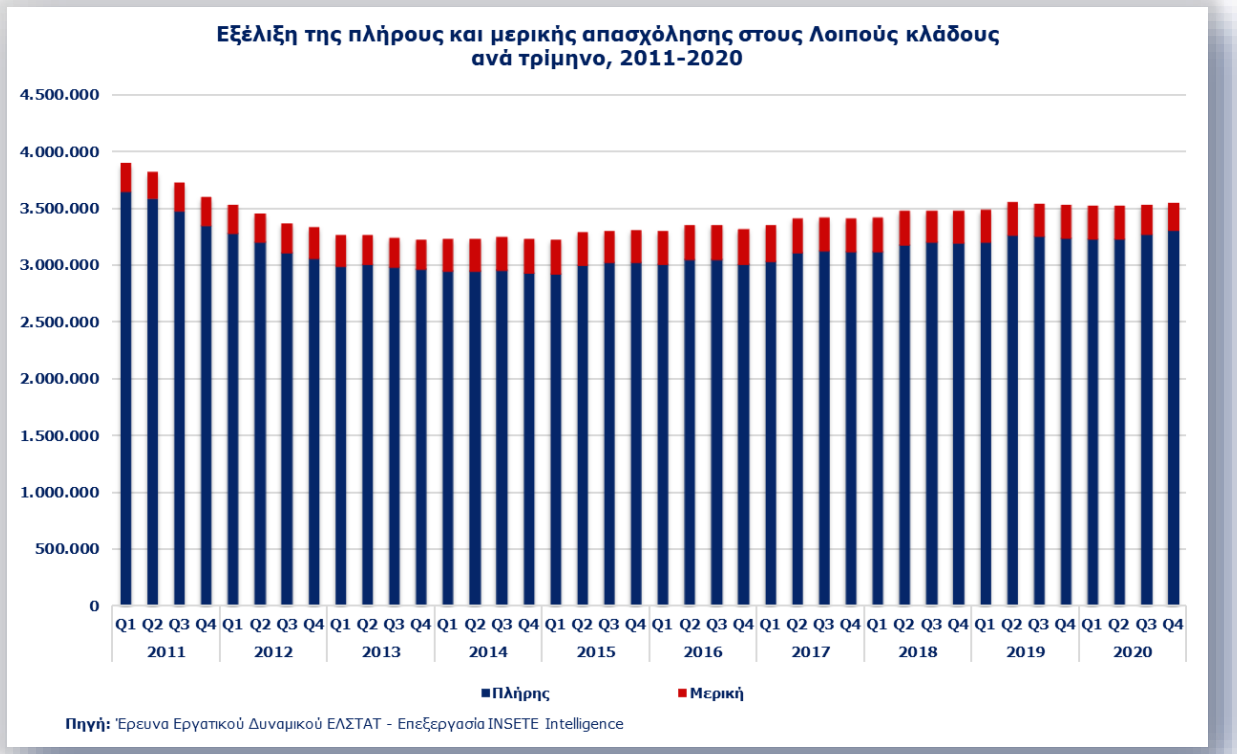

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια είναι η εικόνα στους λοιπούς κλάδους αν και με μικρότερη διείσδυση της μερικής απασχόλησης σε σύγκριση με τον τουρισμό, ενώ η συνολική απασχόληση το 2020 (ανά τρίμηνο) υπολείπεται ακόμη σημαντικά του 2011. Ακόμα σύμφωνα με τις ίδιες πηγές της ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ και της Eurostat [3], η μερική απασχόληση στους λοιπούς κλάδους στην Ελλάδα αντιστοιχεί στο 7,7% της συνολικής απασχόλησης έναντι 18,6% στην ΕΕ-27 (για το 2019 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 8,3% και 19,5% αντίστοιχα). Επίσης, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης* στην Ελλάδα απασχολούνται 43,8 ώρες εβδομαδιαίως έναντι 40,7 στην ΕΕ-27 ενώ οι μερικής* στην Ελλάδα απασχολούνται 20,6 ώρες έναντι 21,2 στην ΕΕ-27.

Τέλος, σύμφωνα με την Eurostat, το 2020, η Ελλάδα κατέχει το 3ο χαμηλότερο ποσοστό μερικής απασχόλησης (8,7%) ανάμεσα στα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης, μετά την Σλοβακία (5,0%) και την Λιθουανία (7,2%). Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης στην Ελλάδα για το 2019 ήταν 9,2% και το 4ο χαμηλότερο ποσοστό μαζί με την Λετονία μέσα στην Ευρωζώνη.

3. Βλ. http://ec.europa.eu/eurostat/data/database , στη συνέχεια: Industry, trade and services – Tourism – Annual data on Tourism Industries – Annual data on employment for selected tourism industries - employed persons by full-time / part-time activity and NACE Rev. 2 activity

*Συμπεριλαμβάνονται και οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης.

% ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ – ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ

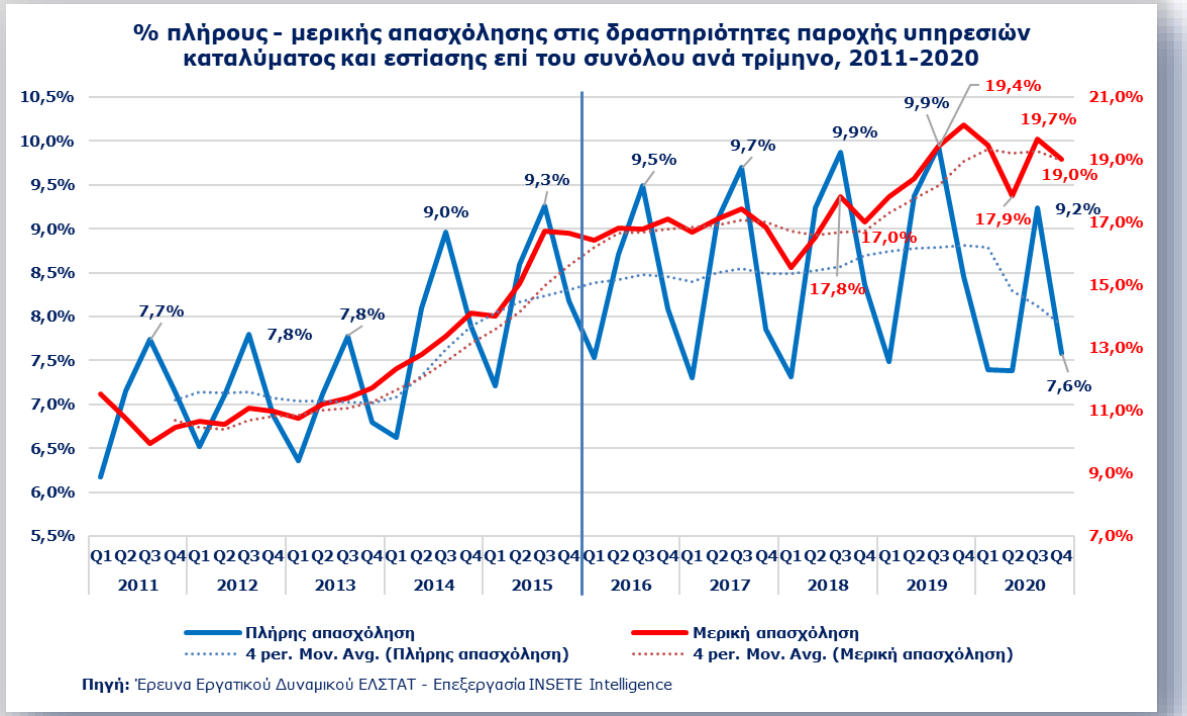

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα καταλύματα και η εστίαση στο **Q3** του 2020 αντιπροσωπεύουν το **9,2%** της πλήρους και το **19,7%** της μερικής απασχόλησης επί του συνόλου

Η εικόνα της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση ως ποσοστό επί του συνόλου τόσο για την πλήρη όσο και για την μερική, από το Q1 του 2011 έως το Q4 του 2019 είναι αυξητική, αν και με διακυμάνσεις, ενώ η εξέλιξη το 2020 σε σύγκριση με το 2019 είναι πτωτική τόσο για την πλήρη όσο και για την μερική, με εξαίρεση το Q1 και το Q3 για την μερική απασχόληση. Συγκεκριμένα, από το Q1 του 2011 έως το Q4 του 2015 το ποσοστό της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση αυξάνει τόσο στην πλήρη (ήπια) όσο και στην μερική (πιο έντονα). Αυτό οφείλεται για την πλήρη απασχόληση στην μείωση που παρατηρείται στους λοιπούς κλάδους (-14,7%) και στην αύξηση στα Καταλύματα και την Εστίαση (+2,3%) ενώ στην μερική, στην αύξηση που καταγράφεται τόσο στα καταλύματα και την εστίαση (πιο έντονη, +79,8%) όσο και στους λοιπούς (πιο ήπια, +16,4%), (βλ. σελ. 10).

Από το Q1 του 2015 και έπειτα το ποσοστό της απασχόλησης στα Καταλύματα και την Εστίαση επί του συνόλου μειώνεται στην πλήρη και αυξάνεται στην μερική. Η μείωση της πλήρους απασχόλησης οφείλεται στις ιδιαίτερες συνθήκες και την αβεβαιότητα του προηγούμενου καλοκαιριού, με μέρος των επιχειρήσεων να παραμένει κλειστό (-10,7% το 2020 σε σύγκριση με το 2019). Αξιοσημείωτο είναι, ότι η πλήρους απασχόληση είναι πιο εξαρτημένη από την εποχικότητα του κλάδου, κάτι το οποίο φαίνεται από τις έντονες διακυμάνσεις που σημειώνει ανά τρίμηνο (σεζόν, εκτός σεζόν), σε αντίθεση με την μερική απασχόληση όπου δεν παρατηρούνται ανάλογες διακυμάνσεις. Ο κλάδος του τουρισμού στο Q3 του 2020 αντιπροσωπεύει το 9,2% της πλήρους και το 19,7% της μερικής απασχόλησης επί του συνόλου.

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Ο κλάδος Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών Καταλύματος και Εστίασης δίνει διέξοδο εργασίας σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας

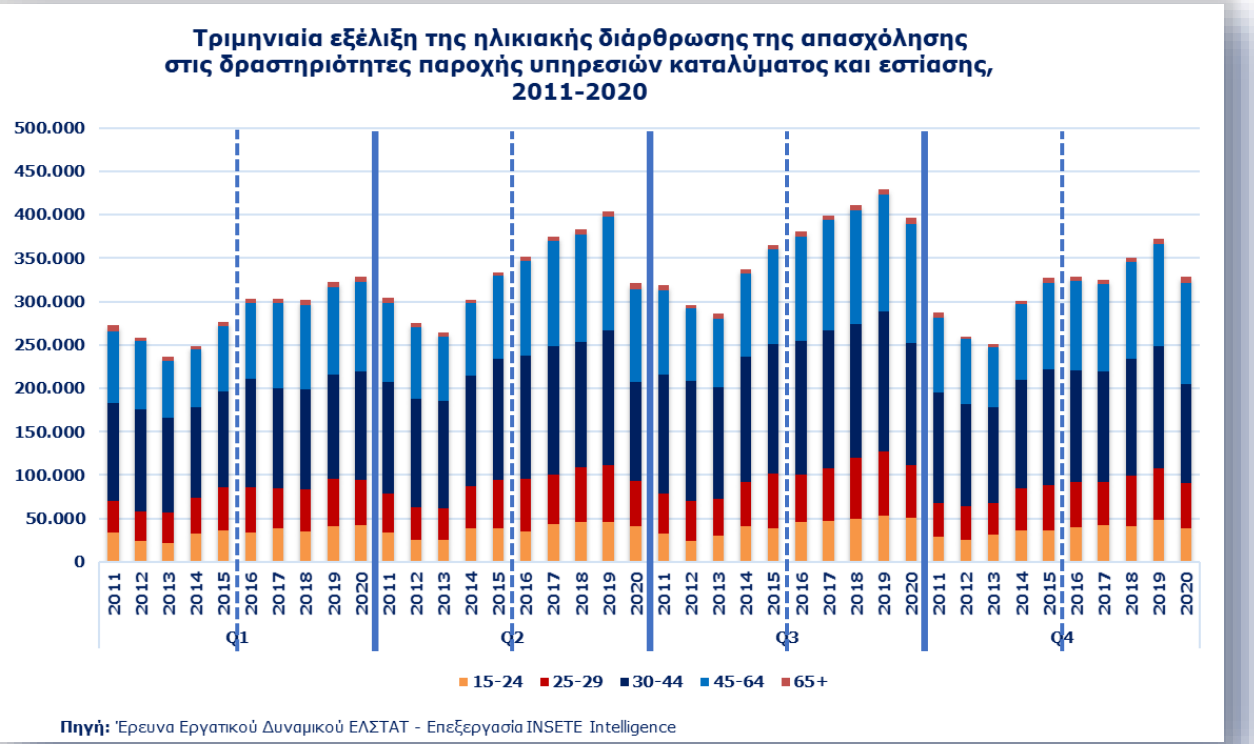

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Οι κυρίαρχες ηλικιακές ομάδες των απασχολούμενων στα Καταλύματα και την Εστίαση είναι οι 30-44 ετών (35,3% στο Q3 του 2020) και 45-64 ετών (34,6% στο Q3 του 2020). Χαμηλότερη συμμετοχή έχουν οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών: 12,8% στο Q3 του 2020,

25-29 ετών: 15,5% στο Q3 του 2020 και 65+ ετών: 1,8% στο Q3 του 2020. Για το Q3 του 2015 συγκριτικά με το Q3 του 2011, η εικόνα στις επιμέρους ηλικιακές ομάδες είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 65+. Συγκεκριμένα:

- 15-24 ετών +17,5%,
- 25-29 ετών, +36,8%,
- 30-44 ετών, +9,1%,
- 45-64 ετών, +11,9% και
- 65+ ετών, -8,1%.

Η εικόνα στο Q3 την περίοδο 2016-2020 είναι επίσης θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 30-44. Συγκεκριμένα:

- 15-24 ετών +11,0%,
- 25-29 ετών, +11,7%,
- 30-44 ετών, -9,0%,
- 45-64 ετών, +13,2% και
- 65+ ετών, +20,3%.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι το μερίδιο των απασχολούμενων στο Q3 στις ηλικίες 15-24 (από 10,3% το 2011 σε 12,8% το 2020), 25-29 (από 14,5% το 2011 σε 15,5% το 2020) και 45-64 (από 30,5% το 2011 σε 34,6% το 2020) αυξήθηκε την περίοδο 2011-2020 ενώ αντίθετα κατέγραψαν μείωση στα μερίδια τους οι ηλικίες 30-44 ετών και 65+ (από 42,9%/1,9% το 2011 σε 35,3%/1,8% το 2020).

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο κλάδος «Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών Καταλύματος και Εστίασης» τα τελευταία χρόνια προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, όπως είναι οι νέοι και οι ηλικίες 45+.

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

86,8% των απασχολούμενων στους Λοιπούς κλάδους στο Q3 του 2020 προέρχεται από τις ηλικιακές ομάδες 30-64 ετών

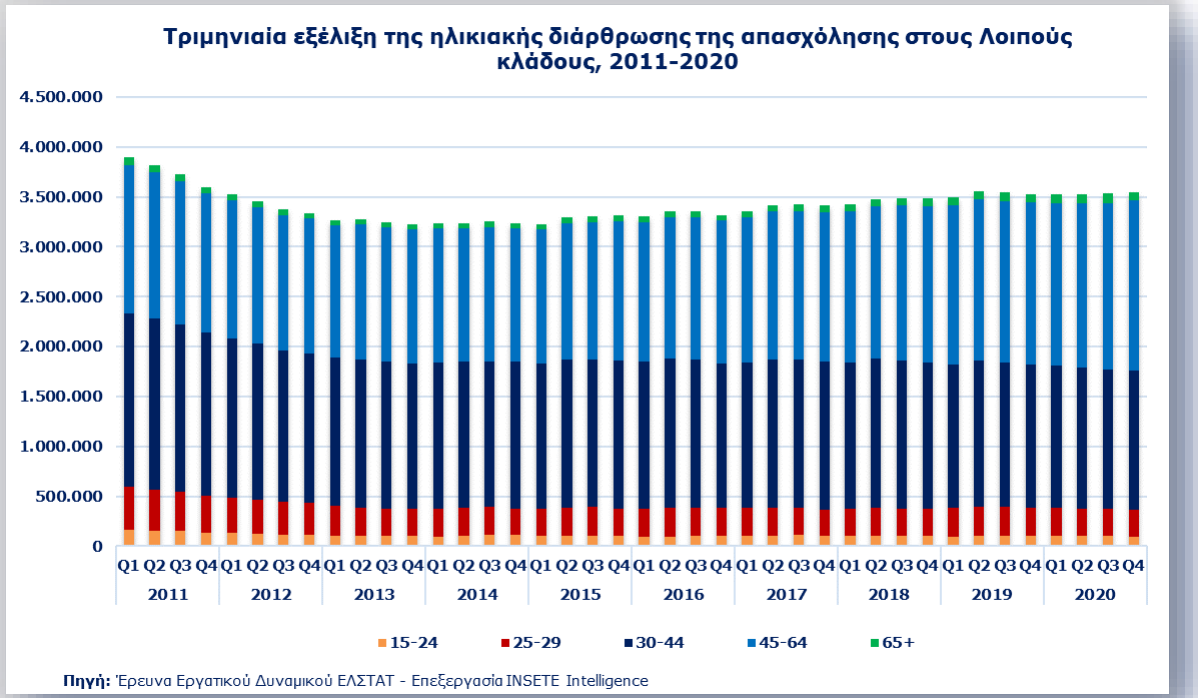

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια ηλικιακή κατανομή προκύπτει και με τους απασχολούμενους στους λοιπούς κλάδους (Q3 2020: 30-44 ετών 39,6% και 45-64 ετών 47,2%). Δηλαδή οι δύο αυτές ηλικιακές ομάδες αντιπροσωπεύουν το 86,8% της συνολικής απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους για το Q3 του 2020.

Συγκεκριμένα, για το Q3 του 2015 συγκριτικά με το Q3 2011 όλες οι ηλικιακές ομάδες κατέγραψαν μείωση:

- 15-24 ετών -31,2%,
- 25-29 ετών, -26,3%,
- 30-44 ετών, -12,0%,
- 45-64 ετών, -4,0% και
- 65+ ετών, -11,0%.

Αντίθετα, για το το Q3 του 2020 συγκριτικά με το Q3 2016 η εικόνα είναι μικτή με τις ηλικιακές ομάδες 15-24 (-1,5%), 25-29 (-3,3%) και 30-44 (-5,8%) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικιακές ομάδες 45-64 ετών (+16,5%) και 65+ (+63,0%) αύξηση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους το Q3 αυξάνουν τα μερίδια τους στις ηλικίες 45-64 και 65+ ετών (από 38,6%/1,8% το 2011 σε 47,2%/2,6% το 2020) ενώ αντίθετα σημείωσαν μείωση τα μερίδια των απασχολούμενων στις ηλικίες 15-24 (από 4,0% το 2011 σε 2,9% το 2020), 25-29 (από 10,6% το 2011 σε 7,7% το 2020) και 30-44 ετών (από 45,0% το 2011 σε 39,6% το 2020).

ΦΥΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Το ποσοστό των απασχολούμενων **γυναικών** στον κλάδο δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης είναι **μεγαλύτερο** σε σύγκριση με αυτό στους Λοιπούς κλάδους.

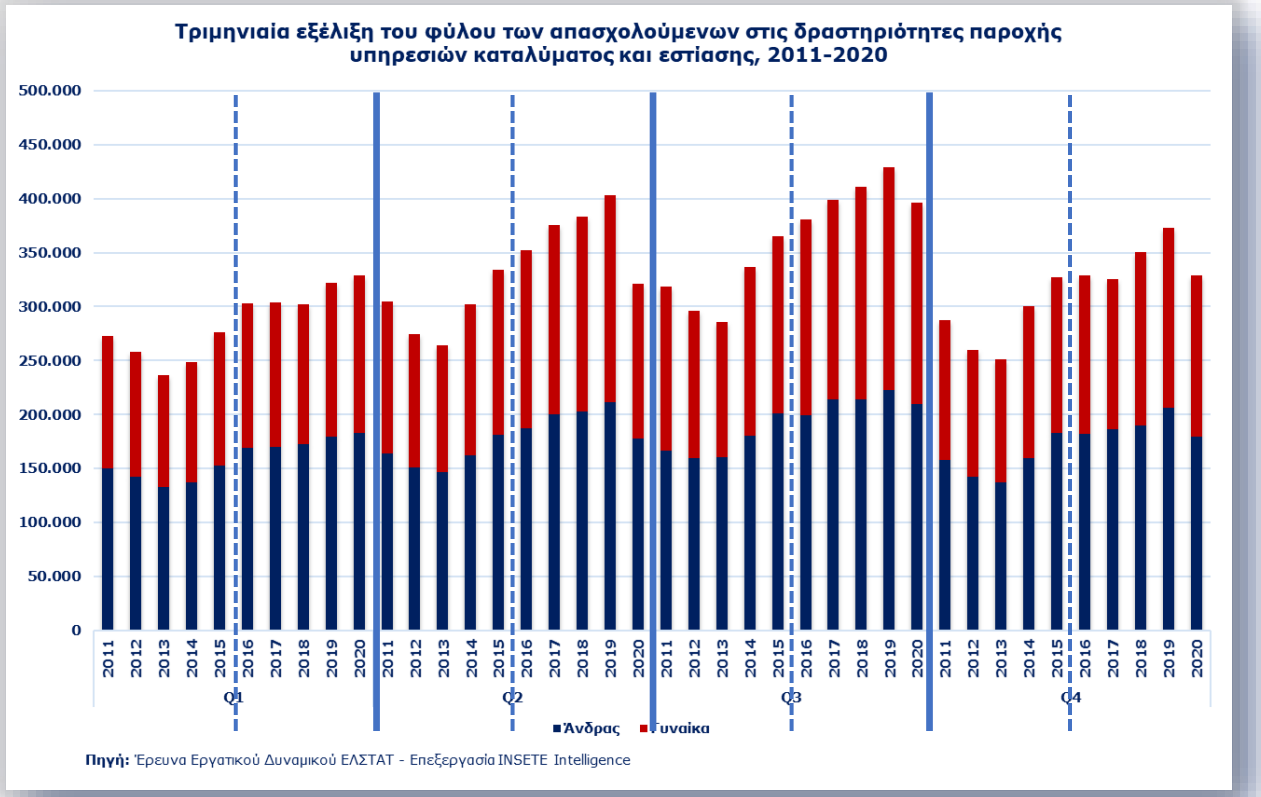

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στα Καταλύματα και την Εστίαση παρατηρούμε ότι πλειοψηφούν οι άνδρες καθόλη την περίοδο αναφοράς. Συγκεκριμένα, για το Q3 του 2011 οι άνδρες αντιπροσώπευαν το 52,2% και οι γυναίκες το 47,8% των απασχολούμενων ενώ για το 2020 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 53,0% και 47,0% αντίστοιχα.

Επίσης, μετά το 2015 όπου η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση ανακάμπτει, τα ποσοστά των ανδρών στο Q3 αυξάνονται με πιο έντονο ρυθμό απ' ότι αυτά των γυναικών (5,2% έναντι 2,5% αντίστοιχα) σε συνέχεια της αύξησης που κατέγραψαν την περίοδο 2011-2015 και οι δύο κατηγορίες (άνδρες: +20,5% και γυναίκες: +8,0%).

Από την άλλη πλευρά, καθόλη την εξεταζόμενη περίοδο το ποσοστό των απασχολούμενων γυναικών στα Καταλύματα και την Εστίαση είναι σημαντικά μεγαλύτερο συγκριτικά με τους λοιπούς κλάδους (βλ. σελ. 17), επιβεβαιώνοντας και πάλι ότι ο κλάδος «Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης» προσφέρει ευκαιρίες εργασίας σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας (βλ. και σελ. 14).

ΦΥΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

41,7% το ποσοστό των γυναικών για το **Q3** του **2020** στους Λοιπούς κλάδους

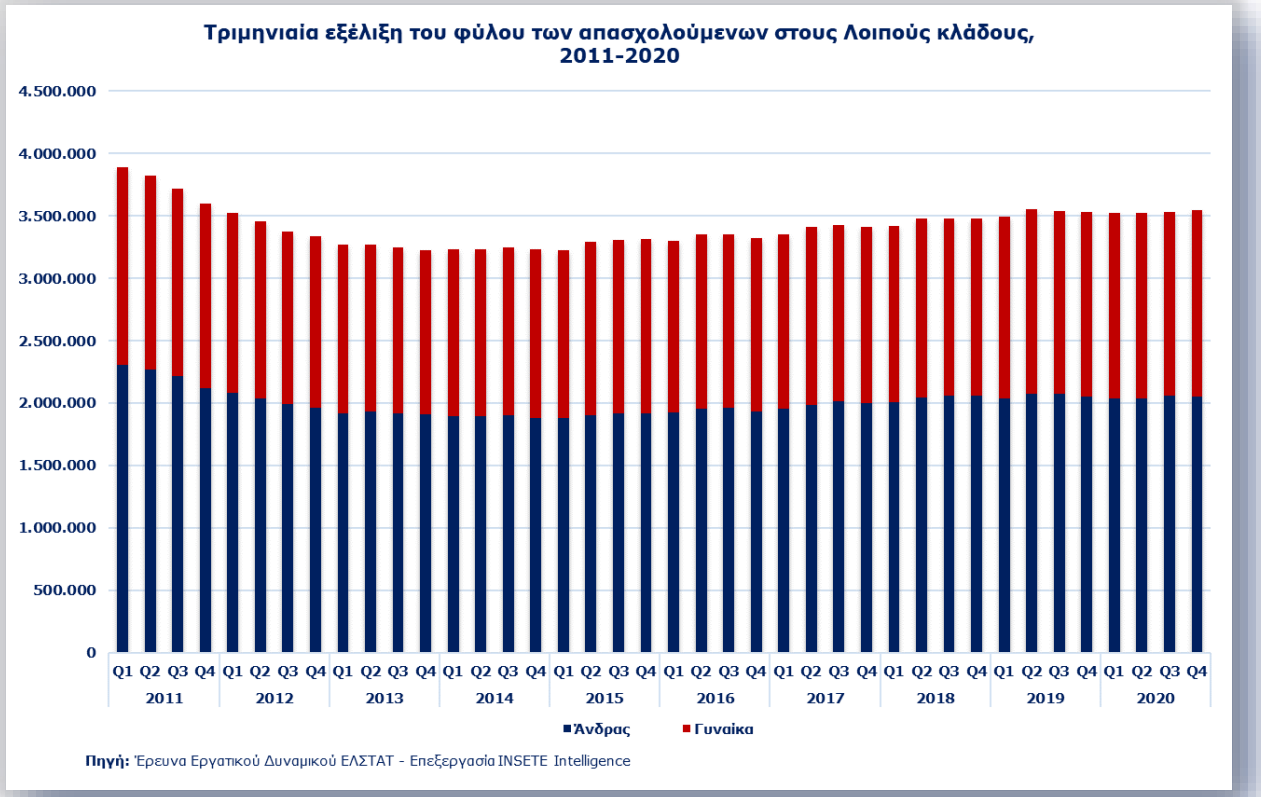

Στους λοιπούς κλάδους πλειοψηφούν οι άνδρες με υψηλότερα ποσοστά συγκριτικά με τις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης. Συγκεκριμένα, το Q3 του 2011 οι άνδρες αντιπροσώπευαν το 59,6% και οι γυναίκες το 40,4% των απασχολούμενων ενώ το 2020 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 58,3% και 41,7%.

Αξιοσημείωτο είναι ότι ο αριθμός των απασχολούμενων γυναικών την περίοδο 2011-2020 μειώθηκε σε μικρότερο βαθμό (-2,8%) απ' ότι των ανδρών (-8,3%), ενώ την περίοδο 2016-2020 οι γυναίκες απασχολούμενες αυξήθηκαν με πιο έντονο ρυθμό (+7,1%) σε σύγκριση με τους άνδρες (+5,2%).

ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Το ποσοστό των ανασφάλιστων στα καταλύματα είναι -διαχρονικά- κάτω του Μέσου Όρου της χώρας

% Ανασφάλιστης εργασίας ανά κλάδο απασχόλησης, 2011-2020, στοιχεία Έρευνας Εργατικού Δυναμικού				
Έτος	Καταλύματα	Εστίαση	Λοιποί Κλάδοι	Σύνολο
2011	1,9%	8,7%	3,4%	3,7%
2012	2,0%	8,3%	2,9%	3,2%
2013	3,3%	7,6%	3,3%	3,6%
2014	1,3%	7,3%	3,6%	3,8%
2015	1,3%	7,0%	3,4%	3,6%
2016	1,4%	6,8%	3,0%	3,3%
2017	1,1%	5,4%	2,7%	2,9%
2018	1,7%	3,9%	2,4%	2,4%
2019	1,5%	4,3%	2,4%	2,5%
2020	2,8%	5,4%	2,8%	3,0%

Πηγή: ΕΕΔ, ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ΕΕΔ, η ανασφάλιστη εργασία την περίοδο 2011-2019 στο σύνολο της απασχόλησης εμφανίζει τάση αποκλιμάκωσης, αν και με αυξομειώσεις ανά έτος, ενώ το 2020 σημείωσε αύξηση κατά +17,6% (από 99,3 χιλ. το 2019 σε 116,8 χιλ. το 2020). Ειδικότερα, το 2020 το ποσοστό ανασφάλιστης εργασίας αυξήθηκε από 1,5% σε 2,8% στα καταλύματα και από 4,3% σε 5,4% στην εστίαση, ενώ στους Λοιπούς Κλάδους από 2,4% σε 2,8% και στο σύνολο της οικονομίας από 2,5% σε 3,0%. Επίσης, το 2020, οι ανασφάλιστοι στα καταλύματα αντιπροσώπευαν το 1,7% (1,9 χιλ.) του συνόλου των ανασφάλιστων, στην εστίαση το 12,6% (14,7 χιλ.) και στους Λοιπούς Κλάδους το 85,8% (100,2 χιλ.).

Εξετάζοντας την τελευταία δεκαετία:

- Εστίαση: μείωση της ανασφάλιστης εργασίαςτην περίοδο 2011-2019 κατά -38,2% (από 20,0 χιλ. το 2011 σε 12,4 χιλ. το 2019) και αύξηση την περίοδο 2019-2020 κατά +18,6% (από 12,4 χιλ. το 2019 σε 14,7 χιλ. το 2020), και από 8,7% του συνόλου του κλάδου το 2011 σε 5,4% το 2020.
- Λοιποί Κλάδοι: μείωση της ανασφάλιστης εργασίας την περίοδο 2011-2019 κατά -33,0% (από 127,6 χιλ. το 2011 σε 85,5 χιλ. το 2019) και αύξηση την περίοδο 2019-2020 κατά +17,1% (από 85,5 χιλ. το 2019 σε 110,2 χιλ. το 2020), και από 3,4% του συνόλου του κλάδου το 2011 σε 2,8% το 2020.

Αντίθετα, η εικόνα στα καταλύματα ήταν αυξητική, αν και με αυξομειώσεις ανά έτος, σημειώνοντας αύξηση την περίοδο 2011-2020 στον αριθμό των ανασφάλιστων κατά +57,4% (από 1,2 χιλ. το 2011 σε 1,9 χιλ. το 2020), και από 1,9% του συνόλου του κλάδου το 2011 σε 2,8% το 2020.

Κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά κλάδο δραστηριότητας, 2020					
	Καταλύματα	Εστίαση	Καταλύματα και Εστίαση	Λοιποί κλάδοι	Σύνολο Απασχολούμενων
Αττική	12.067	100.902	112.969	1.358.742	1.471.711
Κεντρική Μακεδονία	5.672	39.892	45.564	593.255	638.820
Θεσσαλία	1.929	17.394	19.323	232.748	252.071
Κρήτη	12.203	18.245	30.447	201.046	231.493
Δυτική Ελλάδα	948	14.466	15.414	201.202	216.616
Πελοποννησος	6.808	14.095	20.903	193.027	213.930
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2.615	11.523	14.138	189.456	203.593
Στερεά Ελλάδα	2.294	14.238	16.532	172.321	188.853
Νότιο Αιγαίο	15.610	11.526	27.136	90.500	117.636
Ήπειρος	1.357	9.594	10.951	97.801	108.753
Δυτική Μακεδονία	435	6.472	6.907	80.209	87.116
Βόρειο Αιγαίο	1.566	7.152	8.717	64.096	72.813
Ιόνια Νησιά	6.690	7.943	14.633	57.441	72.074
Σύνολο	**70.193**	**273.443**	**343.635**	**3.531.844**	**3.875.479**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, 2020

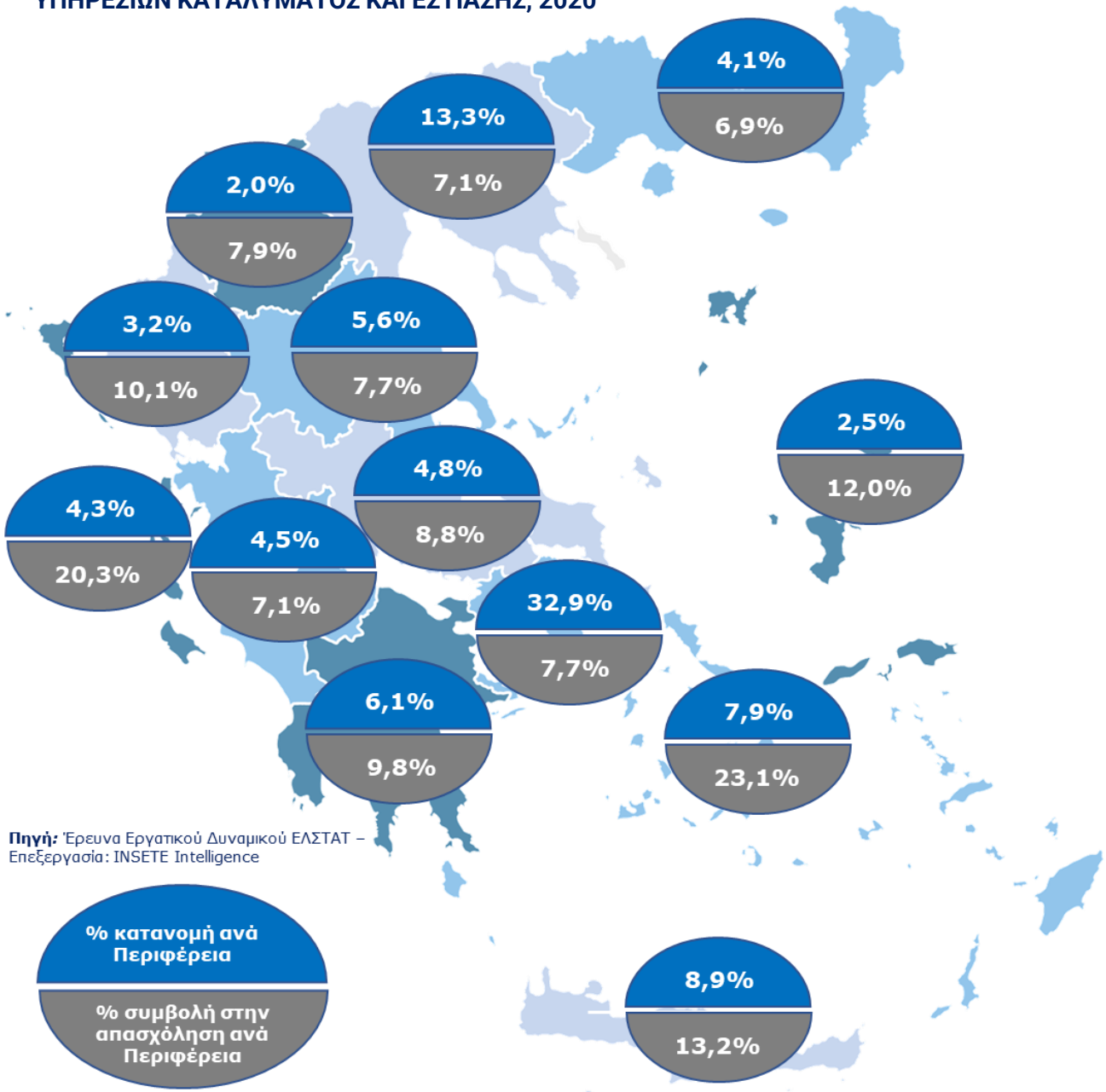

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ – Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο ¨Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης¨ το 2020 ανήλθαν σε σχεδόν 343,6 χιλ. σημειώνοντας αύξηση κατά +16,2% σε σύγκριση με το 2011 (295,7 χιλ.). Αναφορικά με την Περιφερειακή κατανομή των απασχολούμενων το 2020, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (32,9%) και Κεντρικής Μακεδονίας (13,3%) όπου είναι τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας. Ακολουθούν οι τουριστικές Περιφέρειες της Κρήτης (8,9%) και του Νοτίου Αιγαίου (7,9%), που το 2020 δέχτηκαν το 33,9% των επισκέψεων της χώρας.

Επόμενες κατά σειρά είναι οι Περιφέρειες της Πελοποννήσου (6,1%), της Θεσσαλίας (5,6%), της Στερεάς Ελλάδας (4,8%), της Δυτικής Ελλάδας (4,5%), των Ιονίων Νήσων (4,3%), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,1%), της Ηπείρου (3,2%), του Βορείου Αιγαίου (2,5%) ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας (2,0%).

Αναφορικά με την συμβολή του τουρισμού για το 2020 στο σύνολο της απασχόλησης ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη συμβολή εντοπίζεται στις τουριστικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (23,1%), Ιόνια Νησιά (20,3%), Κρήτη (13,2%) και λιγότερο στα μεγάλα αστικά κέντρα, Αττική (7,7%) και Κεντρική Μακεδονία (7,1%). Στις άλλες Περιφέρειες, η συμβολή των καταλυμάτων και της εστίασης στην απασχόληση είναι: Βόρειο Αιγαίο (12,0%) Ήπειρος (10,1%), Πελοπόννησος (9,8%), Στερεά Ελλάδα (8,8%), Δυτική Μακεδονία (7,9%), Θεσσαλία (7,7%), Δυτική Ελλάδα (7,1%) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (6,9%).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ, 2020

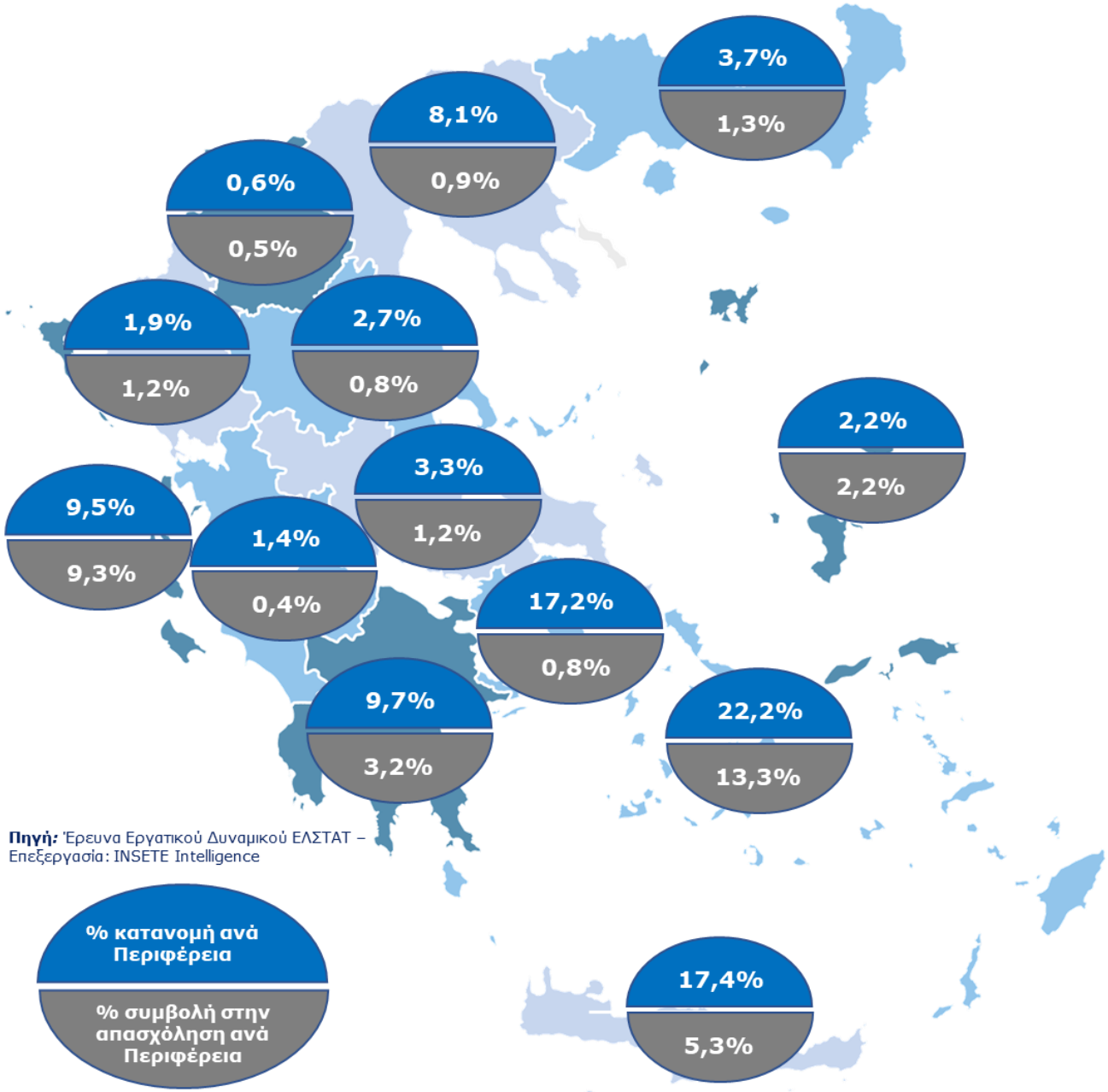

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ – Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Επικεντρωνόμενοι στους απασχολούμενους στα Καταλύματα, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2011-2020 σημείωσαν αύξηση κατά +7,9% (από 65,0 χιλ. το 2011 σε 70,2 χιλ. το 2020). Στο Νότιο Αιγαίο (22,2%) και την Κρήτη (17,4%) εργάζεται το 39,6% του συνόλου των απασχολούμενων σε καταλύματα και ακολουθούν η Αττική (17,2%), η Πελοπόννησος (9,7%) και τα Ιόνια Νησιά (9,5%). Δηλαδή το 49,2% των απασχολούμενων σε καταλύματα εργάζεται στις αμιγώς τουριστικές Περιφέρειες της χώρας (Νότιο Αιγαίο, Κρήτη και Ιόνια Νησιά). Οι επόμενες κατά σειρά Περιφέρειες είναι: της Κεντρικής Μακεδονίας (8,1%), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (3,7%), της Στερεάς Ελλάδας (3,3%), της Θεσσαλίας (2,7%), του Βορείου Αιγαίου (2,2%), της Ηπείρου (1,9%), της Δυτικής Ελλάδας (1,4%) και της Δυτικής Μακεδονίας (0,6%).

Όσον αφορά την συμβολή των καταλυμάτων στο σύνολο της απασχόλησης ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη συμβολή εντοπίζεται στις τουριστικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (13,3%), Ιόνια Νησιά (9,3%) και Κρήτη (5,3%). Στις υπόλοιπες Περιφέρειες η συμβολή των καταλυμάτων στην απασχόληση είναι χαμηλή και δεν ξεπερνάει το 3,0%, με εξαίρεση την Περιφέρεια Πελοποννήσου (3,2%).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑΣΗ, 2020

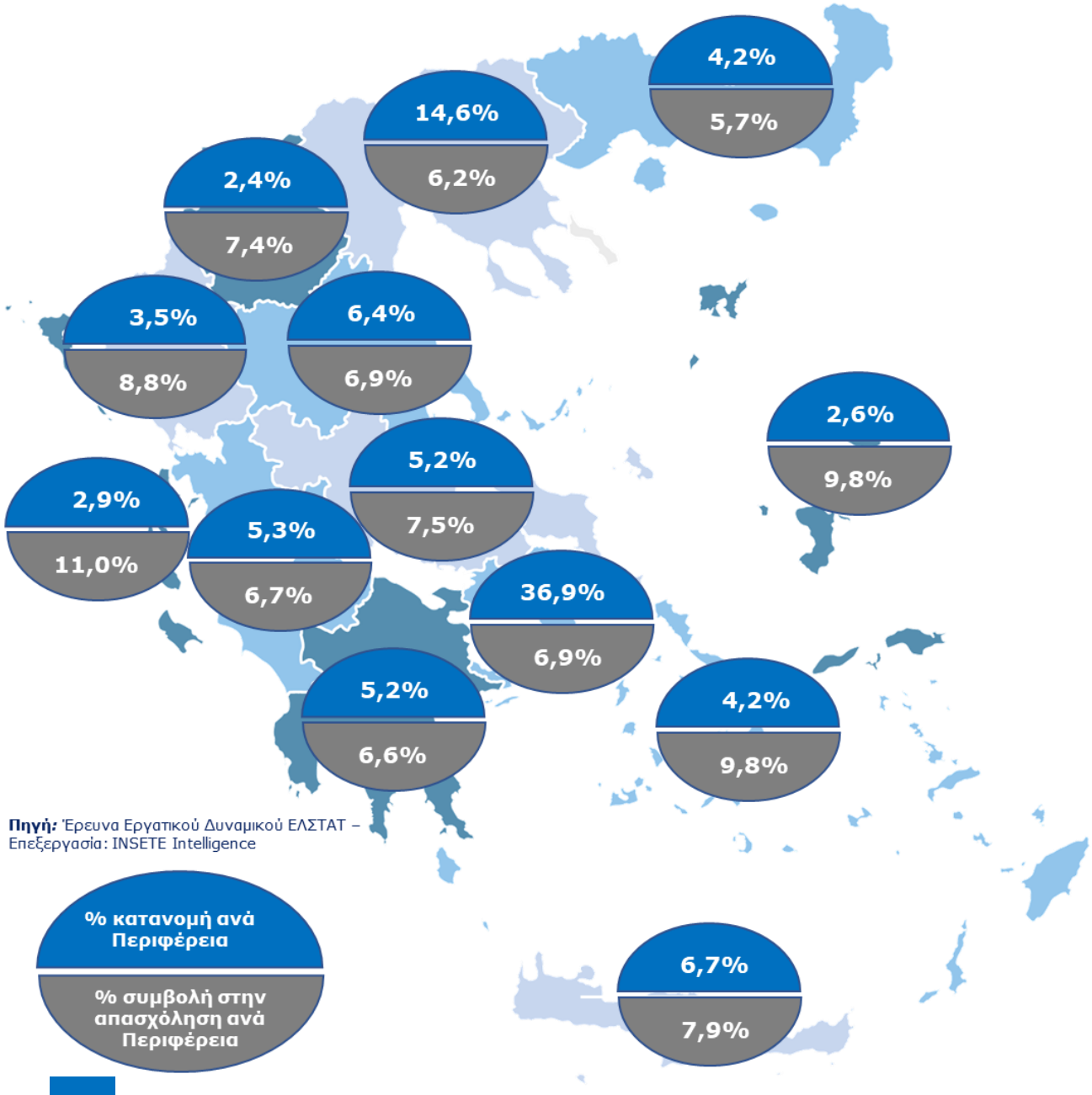

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ – Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Οι απασχολούμενοι στις Δραστηριότητες Υπηρεσιών Εστίασης την περίοδο 2011-2020 αυξήθηκαν κατά +18,6% (από 230,6 χιλ. το 2011 σε 273,4 χιλ. το 2020). Όσον αφορά την Περιφερειακή κατανομή του 2020 για τον κλάδο της εστίασης, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες Αττικής (36,9%) και Κεντρικής Μακεδονίας (14,6%) καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά, αντιπροσωπεύοντας το 51,5% του συνόλου των απασχολούμενων στην Εστίαση. Οι επόμενες κατά σειρά Περιφέρειες είναι: της Κρήτης (6,7%), της Θεσσαλίας (6,4%), της Δυτικής Ελλάδας (5,3%), της Στερεάς Ελλάδας (5,2%), της Πελοποννήσου (5,2%), του Νοτίου Αιγαίου (4,2%), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,2%), της Ηπείρου (3,5%), των Ιονίων Νήσων (2,9%), του Βορείου Αιγαίου (2,6%) και της Δυτικής Μακεδονίας (2,4%).

Η υψηλότερη συμβολή της εστίασης στο σύνολο της απασχόλησης εντοπίζεται στις Περιφέρειες των Ιονίων Νήσων (11,0%), του Νοτίου Αιγαίου (9,8%) και του Βορείου Αιγαίου (9,8%). Ακολουθούν οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ηπείρου (8,8%), Κρήτης (7,9%), Στερεάς Ελλάδας (7,5%), Δυτικής Μακεδονίας (7,4%), Θεσσαλίας (6,9%), Αττικής (6,9%), Δυτικής Ελλάδας (6,7%), Πελοποννήσου (6,6%), Κεντρικής Μακεδονίας (6,2%) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5,7%).

Κατανομή του συνόλου των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2011-2020										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αττική	1.540.400	1.384.208	1.312.015	1.325.885	1.335.896	1.360.251	1.365.990	1.378.527	1.442.366	1.471.711
Κεντρική Μακεδονία	650.172	590.395	553.603	563.396	600.756	618.813	625.984	642.050	642.691	638.820
Θεσσαλία	267.419	247.464	235.466	233.501	229.766	232.656	250.915	253.253	253.248	252.071
Κρήτη	248.326	223.921	214.758	212.215	209.134	220.538	234.804	247.255	252.984	231.493
Δυτική Ελλάδα	238.922	211.707	202.690	200.887	206.191	205.424	216.814	218.181	214.683	216.616
Πελοπόννησος	214.050	197.209	191.267	188.666	193.237	196.287	204.979	208.186	211.431	213.930
Αν. Μακεδονία & Θράκη	206.312	198.071	187.405	194.990	197.901	200.661	205.778	213.366	214.647	203.593
Στερεά Ελλάδα	198.011	171.362	171.310	173.081	181.007	178.370	187.970	191.250	194.168	188.853
Νότιο Αιγαίο	130.749	130.966	122.786	123.825	132.339	129.786	127.722	131.570	132.973	117.636
Ήπειρος	121.076	112.521	103.919	103.946	105.272	106.539	104.635	108.934	112.748	108.753
Δυτική Μακεδονία	90.557	80.395	77.098	82.470	81.243	81.094	84.525	86.248	87.085	87.116
Βόρειο Αιγαίο	67.017	66.182	65.649	62.263	64.967	67.369	69.374	70.949	74.817	72.813
Ιόνια Νησιά	81.320	80.574	75.231	71.113	72.984	75.771	73.186	78.252	77.188	72.074
Σύνολο	**4.054.331**	**3.694.976**	**3.513.197**	**3.536.240**	**3.610.693**	**3.673.559**	**3.752.674**	**3.828.021**	**3.911.030**	**3.875.479**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Κατανομή των απασχολούμενων στις Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών Καταλύματος και Εστίασης ανά Περιφέρεια, 2011-2020										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αττική	82.007	78.143	71.811	85.759	90.092	97.547	91.664	98.146	114.249	112.969
Κεντρική Μακεδονία	46.477	40.932	41.631	45.533	48.067	50.565	48.069	46.841	48.442	45.564
Κρήτη	30.802	29.138	27.628	31.169	34.974	34.985	35.072	38.855	39.913	30.447
Νότιο Αιγαίο	22.735	22.205	23.534	31.337	28.263	30.074	32.319	35.100	36.836	27.136
Πελοπόννησος	15.780	13.282	14.399	16.281	17.526	17.157	20.459	17.489	20.796	20.903
Θεσσαλία	20.589	16.899	12.820	13.062	19.958	23.071	26.668	22.002	20.408	19.323
Στερεά Ελλάδα	14.321	15.037	13.116	11.916	14.099	15.214	17.744	14.800	17.066	16.532
Δυτική Ελλάδα	15.318	13.979	14.877	15.882	19.829	16.785	18.331	20.441	18.330	15.414
Ιόνια Νησιά	11.409	12.784	10.760	12.054	14.697	17.435	19.380	22.373	19.378	14.633
Αν. Μακεδονία & Θράκη	12.951	10.130	9.040	12.291	16.728	16.441	14.919	17.128	18.323	14.138
Ήπειρος	9.729	8.733	8.810	9.522	9.741	8.722	12.095	14.451	13.216	10.951
Βόρειο Αιγαίο	7.228	5.484	5.548	6.054	5.763	7.784	8.221	8.270	9.144	8.717
Δυτική Μακεδονία	6.332	5.393	5.233	6.263	5.800	5.398	5.752	5.830	5.753	6.907
Σύνολο	**295.676**	**272.138**	**259.206**	**297.122**	**325.539**	**341.177**	**350.692**	**361.726**	**381.856**	**343.635**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2011-2020										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Νότιο Αιγαίο	11.428	12.007	11.941	20.221	16.133	14.620	19.121	19.861	21.647	15.610
Κρήτη	14.022	15.528	13.644	14.100	15.149	15.605	18.892	20.428	19.251	12.203
Αττική	11.659	11.513	8.723	12.193	10.429	14.760	12.563	13.704	14.061	12.067
Πελοποννησος	3.691	3.283	3.591	3.405	3.088	3.625	4.797	3.989	5.224	6.808
Ιόνια Νησιά	5.651	5.464	4.417	6.668	9.223	7.672	8.848	10.922	9.624	6.690
Κεντρική Μακεδονία	7.170	7.333	6.807	8.159	8.149	9.472	8.120	8.686	8.187	5.672
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.380	1.480	1.426	1.791	2.884	2.601	2.007	2.103	2.479	2.615
Στερεά Ελλάδα	2.230	2.196	1.715	1.719	1.490	948	1.598	2.146	3.289	2.294
Θεσσαλία	1.696	2.425	2.604	2.014	2.694	3.039	3.097	5.104	3.568	1.929
Βόρειο Αιγαίο	2.194	2.228	1.935	1.735	1.456	2.662	3.400	2.511	1.764	1.566
Ήπειρος	1.915	1.975	2.127	1.964	1.827	1.849	2.197	2.754	1.943	1.357
Δυτική Ελλάδα	1.664	1.042	1.815	2.346	3.190	2.744	2.537	2.510	2.504	948
Δυτική Μακεδονία	333	428	340	266	145	98	291	781	918	435
Σύνολο	**65.032**	**66.903**	**61.084**	**76.582**	**75.858**	**79.694**	**87.470**	**95.500**	**94.459**	**70.193**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά Περιφέρεια, 2011-2020										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αττική	70.348	66.630	63.088	73.566	79.663	82.787	79.101	84.442	100.188	100.902
Κεντρική Μακεδονία	39.307	33.599	34.823	37.375	39.918	41.093	39.948	38.155	40.255	39.892
Κρήτη	16.780	13.610	13.985	17.069	19.825	19.380	16.180	18.427	20.662	18.245
Θεσσαλία	18.892	14.474	10.216	11.047	17.264	20.032	23.571	16.898	16.840	17.394
Δυτική Ελλάδα	13.654	12.936	13.062	13.536	16.639	14.041	15.794	17.931	15.826	14.466
Στερεά Ελλάδα	12.091	12.841	11.401	10.197	12.610	14.266	16.146	12.654	13.777	14.238
Πελοποννησος	12.088	10.000	10.808	12.876	14.438	13.532	15.662	13.500	15.572	14.095
Νότιο Αιγαίο	11.306	10.198	11.593	11.116	12.130	15.454	13.198	15.239	15.189	11.526
Αν. Μακεδονία & Θράκη	11.571	8.649	7.614	10.499	13.845	13.840	12.911	15.025	15.845	11.523
Ήπειρος	7.813	6.757	6.683	7.557	7.914	6.873	9.898	11.697	11.273	9.594
Ιόνια Νησιά	5.758	7.319	6.343	5.386	5.474	9.763	10.532	11.451	9.754	7.943
Βόρειο Αιγαίο	5.035	3.256	3.613	4.319	4.307	5.122	4.820	5.758	7.380	7.152
Δυτική Μακεδονία	5.999	4.965	4.894	5.996	5.655	5.300	5.460	5.049	4.836	6.472
Σύνολο	**230.644**	**205.235**	**198.122**	**220.540**	**249.681**	**261.484**	**263.222**	**266.227**	**287.398**	**273.443**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά Περιφέρεια, 2011-2020										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αττική	1.458.394	1.306.064	1.240.205	1.240.126	1.245.804	1.262.704	1.274.326	1.280.381	1.328.117	1.358.742
Κεντρική Μακεδονία	603.695	549.463	511.972	517.863	552.689	568.248	577.915	595.209	594.249	593.255
Θεσσαλία	246.831	230.566	222.647	220.440	209.808	209.586	224.247	231.251	232.840	232.748
Δυτική Ελλάδα	223.604	197.728	187.813	185.005	186.362	188.639	198.483	197.740	196.353	201.202
Κρήτη	217.524	194.783	187.130	181.046	174.160	185.554	199.732	208.401	213.071	201.046
Πελοποννησος	198.271	183.926	176.868	172.385	175.711	179.130	184.520	190.696	190.635	193.027
Αν. Μακεδονία & Θράκη	193.361	187.941	178.365	182.700	181.173	184.220	190.859	196.238	196.324	189.456
Στερεά Ελλάδα	183.690	156.325	158.194	161.165	166.907	163.156	170.226	176.450	177.102	172.321
Ήπειρος	111.347	103.789	95.109	94.425	95.531	97.817	92.539	94.483	99.532	97.801
Νότιο Αιγαίο	108.014	108.762	99.252	92.488	104.076	99.712	95.403	96.469	96.137	90.500
Δυτική Μακεδονία	84.225	75.002	71.865	76.208	75.443	75.696	78.773	80.418	81.331	80.209
Βόρειο Αιγαίο	59.789	60.697	60.101	56.209	59.204	59.584	61.153	62.680	65.673	64.096
Ιόνια Νησιά	69.911	67.791	64.471	59.059	58.286	58.336	53.807	55.879	57.810	57.441
Σύνολο	**3.758.655**	**3.422.838**	**3.253.991**	**3.239.118**	**3.285.154**	**3.332.382**	**3.401.982**	**3.466.295**	**3.529.174**	**3.531.844**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

ΠΗΓΕΣ

- Έρευνα Εργατικού Δυναμικού – ΕΛΣΤΑΤ,
- Eurostat: Employed persons by full/part-time activity and NACE Rev. 2 activity,
- Eurostat : Average number of usual weekly hours of work in main job, by sex, professional status, full-time/part-time and economic activity

INSETE

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**